

Rannikkorahkasammal

Mellanvitmossa
Sphagnum affine

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Rannikkorahkasammal on melko kookas, kellertävä tai ruskea rahkasammal. Sen lyhyet, jopa alle 1,5 mm pituiset haaralehdet ovat tiheästi limittäin. Varsilehdet ovat noin yhden millimetrin pituisia, leveän kielimäisiä ja kaarevasivuisia. Haarakimpussa on tavallisesti neljä haaraa, joista kaksi on ulospäin suuntautuneita, lyhyehköjä, tanakoita ja kärjestään käyriä. Kaksi muuta haaraa ovat lähes varrenmyötäisiä. Rannikkorahka-sammal muistuttaa muita *Sphagnum*-ryhmän lajeja, mutta on niistä hennoin. Lajinmääritys on aina syytä varmistaa mikroskoopilla.

Elinympäristö ja levinneisyys

Rannikkorahkasammal on mereisten alueiden laji. Se kasvaa ruohoisissa nevakorvissa ja nevarämeillä sekä järvien ranta-palteissa ja luhdissa. Rannikkorahka-sammalta esiintyy Suomen lounaisosissa reilulla kymmenellä paikalla.

Nykytila ja uhkatekijät

Rannikkorahkasammalle sopivat elinympäristöt ovat vähentyneet ojitusten, vesien säännöstelyn sekä metsien uudistamis- ja hoitotoimien takia. Nykyisistä tunnetuista kasvupaikoista noin puolet on suojeltu.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan rannikkorahkasammalen kasvupaikka välittömäne lähiympäristöineen jätetään ojitusten ja muiden kasvupaikan vesitalouteen kuivattavasti vaikuttavien toimien ulkopuolelle. Myöskään kunnostusojituksia ei pidä tehdä. Jotkut rannikkorahkasammalen kasvupaikoista saattaisivat olla METSO-ohjelmaan sopivia kohteita (puustoiset suot ja soiden reunat).

Lähteet

Heikkilä, R. 2009: *Sphagnum affine* – vaarantunut. Teoksessa: Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. & Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammalet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. S. 262–263. Verkkojulkaisuna: <http://hdl.handle.net/10138/38824>

Laine, J., Harju, P., Timonen, T. Laine, A., Tuittila, E.-S., Minkkinen, K. & Vasander, H. 2009: The intricate Beauty of *Sphagnum* Mosses – a Finnish Guide to Identification. – University of Helsinki Department of Forest Ecology Publications 39:1-190.